

เตรียมตัวเตรียมใจรับภัยสุขภาพที่มากับสงคราม

ขณะนี้ ทวีตทั้งโลกกำลังโกลาหลกับภาวะสงครามซึ่งเกิดขึ้นในหลายภูมิภาค ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากมายต่อชีวิตของประชาชน สำหรับในประเทศไทย มีผลกระทบจากสงครามมาตลอด ตั้งแต่สงครามภายใน เช่น ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สงครามใกล้ตัวกับประเทศกัมพูชา และการเกิดผลกระทบจากสงครามตะวันออกกลาง ทำให้เกิดการขาดแคลนสินค้า เช่น การขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง และเม็ดพลาสติก เป็นต้น

สงครามก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพที่ซับซ้อน ทั้งต่อผู้ที่อยู่ในสมรภูมิและประชาชนทั่วไป ปัญหาทางสุขภาพที่มากับสงครามมีหลายด้าน และมักส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยสามารถแบ่งได้หลัก ๆ ดังนี้:

1. การบาดเจ็บ พิการ และสูญเสียชีวิตในพื้นที่ที่มีการสู้รบ เช่น ถูกกระสุน ถูกยิง แขนขาขาด กระดูกหัก และการบาดเจ็บของอวัยวะภายใน รวมทั้งการบาดเจ็บจากวัตถุระเบิดตกค้าง เช่น ท่อนระเบิดหรือกับระเบิด แม้สงครามจะยุติลง

2. การเกิดโรคติดต่อระบาดเนื่องจากภาวะการขาดสุขอนามัย น้ำสะอาด และอาหาร เช่น โรคทางเดินอาหาร ซึ่งจะพบมากในพื้นที่สงคราม

3. ปัญหาสุขภาพจิต จากความเครียด วิตกกังวล ซึมเศร้า รวมถึงจากประสบการณ์รุนแรงในพื้นที่สงคราม และพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบาง เช่น ในครอบครัวที่มีผู้สูญเสียชีวิต ปัญหาเด็กกำพร้า หญิงม่าย ผู้ที่สูญเสียที่อยู่อาศัย และผู้สูงอายุ ผู้พิการที่ถูกทอดทิ้ง

4. ภาวะขาดสารอาหารซึ่งเป็นมาจากการขาดแคลนอาหาร เนื่องจากพื้นที่เกษตรกรรมถูกทำลาย เส้นทาง

ขนส่งถูกตัดขาด และราคาอาหารสูงขึ้น

5. การเข้าถึงบริการสาธารณสุขลดลง โดยเฉพาะในพื้นที่สงครามที่เกิดกรณีโรงพยาบาลถูกทำลายหรือขาดบุคลากรจนเกิดการล่มของระบบสาธารณสุข นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาการขาดยาและวัคซีนในพื้นที่สงครามและพื้นที่ทั่วไป ทำให้ผู้เจ็บป่วยไม่ได้รับการรักษา รวมทั้งผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ไม่ได้รับการรักษาต่อเนื่อง

7. ในระยะยาว ผลจากสงครามทำให้เกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อมจากสารเคมี สารพิษจากอาวุธสงครามปนเปื้อนในดิน แหล่งน้ำ และอากาศ การอพยพโยกย้ายถิ่นฐานก่อให้เกิดความแออัด สุขอนามัยที่ไม่ดี และปัญหาทางสุขภาพและสังคม

นอกจากนี้ สงครามยังก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมอีกมากมาย ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ สงครามในตะวันออกกลางทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างรุนแรงในหลายพื้นที่ของประเทศไทยในขณะนี้

จากปัญหาต่างๆ ดังกล่าว ทำให้มองเห็นความจำเป็นที่ต้องป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยมาตรการต่างๆ เช่น ความพยายามในระดับชาติเพื่อยุติการสู้รบ และดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม โดยริบถ้วนเร่งรีบแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการสนับสนุนและฟื้นฟูระบบสาธารณสุข การจัดหาเวชภัณฑ์และวัคซีนให้เพียงพอ ส่งเสริมบริการสุขภาพจิตในระยะสั้นและระยะยาว การส่งเสริมโภชนาการแก่กลุ่มเปราะบาง และอื่น ๆ

นพ. วิวัฒน์ โรจนพิทยากร

บรรณาธิการ